

Moet je dit eens lezen mensen !!!

Ik geef dit artikel uit Trouw in zijn geheel weer. Het spreekt voor zich en ik hoef er voor echte christenen (!) geen commentaar op te geven. Heel tekenend voor de tijdsgeest is het hoe de EO vervallen is tot iets als “een woonplaats van demonen, en een schuilplaats voor allerlei onreine geesten, en een schuilplaats voor allerlei onreine en weerzinwekkende vogels”.

De Verdieping - Trouw 12 augustus 2008

EO-presentatoren Arie Boomsma en Manuel Venderbos zijn jong, appetijtelijk en heel erg niet Andries Knevel. Is de EO slim bezig nieuwe kijkers aan zich te binden of treedt hier echt een nieuwe EO-generatie aan?

“Reformatorisch juk? Nooit gehad”

Jonathan Maas

Met vrienden zat hij anderhalve week geleden in een bootje op de Amsterdamse grachten voorbijvarende, uitbundige homo's gade te slaan. EO-presentator Manuel Venderbos (32), nu aan de verse muntthee, met een *out-of-bed-look*, in *baggy* broek en op felgekleurde gympen. “Een superleuk feestje”, vond hij. Een dag na het evenement schreef hij op zijn weblog: “Ik denk dat als Jezus nu op aarde zou zijn, hij eerder op Gay pride zou rondlopen dan dattie naar de EO Jongerendag zou gaan. Hij (be)zocht niet de kerk, maar juist de wereld”.

“Een grap met een serieuze ondertoon, om te prikkelen”, legt Venderbos uit. Zijn EO-collega Arie Boomsma (34) schuift naast hem aan. Zijn armen vol tatoeages, een korte camouflagebroek en zijn blote voeten in Birckenstocks gestoken. Hij lacht goedkeurend. Jezus genas op de sabbat en wees de Farizeeën die hem hierop aanvielen terecht, leggen Boomsma en Venderbos uit. Hij at met prostituees en vatte de Tien Geboden samen in slechts twee. Geloven, dat is meer dan je aan regels vastklampen. Het gaat om de essentie: liefde. Voor God en je naaste.

Daarom hopen de twee dat hun omroep volgend jaar met de gays meevaart. Venderbos zou graag op de boot staan, al weet hij niet of de EO daar al aan toe is. Van Feike ter Velde (“mag ik eens met je praten”), Andries Knevel en Bert van Leeuwen naar deze twee nieuwe boegbeelden, is al een hele ontwikkeling.

Dat niet iedereen binnen de eigen achterban daar blij mee is, bleek vorig jaar toen de EO onderzoek liet uitvoeren ter ere van het veertigjarig bestaan. De omroep bleek erg naar het midden te zijn opgeschoven, ondanks dat velen nog steeds gruwen van de gedachte aan een homoseksuele zoon die zijn hart volgt.

“Een onzinonderzoek”, spuwt Boomsma. “De EO heeft ruim zeshonderdduizend leden en dat onderzoek was door minder dan vijfhonderd leden ingevuld. Een lachertje dat je dat durft te publiceren. Je komt binnen de EO-achterban juist steeds meer diversiteit tegen. We krijgen veel complimenten. Er is een hele nieuwe lichtung die zich juist aangesproken voelt door programma's als ‘40 dagen zonder seks’”.

Programma's gemaakt door een nieuwe lichtung EO'ers, die niet zouden misstaan bij BNN of Veronica. “Als ik vroeger naar de EO keek, stonden de mensen ver van me af”, herinnert Boomsma zich. “Als je mensen aan het denken wilt zetten, moet je de taal van nu spreken”.

Dat doen de heren, door op tv te discussiëren met jongeren over seks en actuele problemen. De dialoog aangaan en niet meer zozeer dé waarheid prediken. “Dat past meer bij deze tijd”, vindt Arie Boomsma. “Het gaat er niet om anderen te overtuigen van je eigen gelijk”.

Venderbos: “Ik vind het nogal arrogant om te spreken over dé waarheid. Ik zeg altijd dat het de waarheid is voor mij”.

“Voor mij is mijn geloof in God wel dé waarheid”, brengt Boomsma daar tegen in. “Maar ik accepteer het feit dat anderen daar anders over denken. Het is een uitdaging om de dialoog te zoeken met mensen die heel anders in het leven staan. De EO wil tegenwoordig graag een ontmoetingsplaats creëren. Onze generatie krijgt alle ruimte. Vroeger maakte de EO programma’s voor de eigen achterban, nu is de doelgroep breder”.

Manuel Venderbos: “Wij maken programma’s voor Nederland 3. Daar kijken christenen naar maar ook mensen die niet geloven. Ik vind het geweldig dat ik bij de EO mijn geloof en mijn vak kan combineren. Ik ben programmamaker en dat was ik ook bij BNN. Een gelovige bakker bakt toch ook geen christelijke broodjes?”

“Vroeger was de EO echt evangeliserend”, zegt Boomsma. “De omroep is nog steeds naar buiten gericht maar we denken ook na over de manier waarop we de boodschap verpakken. Liefde en trouw zijn bijvoorbeeld mooie waarden voor de EO om mee te werken. Maar veertig jaar geleden zou een programma als “40 dagen zonder seks” gemaakt zijn met een toon van: zó zit het. Nu is het genoeg om een vraag te stellen. Zonder ook het antwoord te willen geven”.

Dat Boomsma en Venderbos de nieuwe aanvoerders zijn van de evangelische omroep is geen bewuste *move* van de omroep om de christelijke boodschap in een hip jasje te steken, benadrukken de twee. “Je wilt als professionele omroep gewoon de markt volgen en de beste programma’s maken”, zegt Boomsma.

“Vroeger was het zo. Als je dominee was, dan kon je bij de EO werken”, zegt Venderbos. “Nu moet je een goede programmamaker zijn. Paulus had al een prima marketingboodschap: voor een Jood een Jood, voor een Griek een Griek. Toen ik acht jaar geleden solliciteerde, moest ik een hele avond EO-programma’s kijken. Ze vroegen me wat ik vond. Ik zei: ik ben blij dat ik alles op video had opgenomen, want nu kon ik hele stukken doorspoelen. De EO zocht toen jong talent. En juist alle sollicitanten die een beetje kritisch waren, zijn aangenomen. Misschien was dat het moment dat de EO een nieuwe kant op wilde”.

Maar is dit niet alleen maar schone schijn? Ondertussen knipt de omroep wel verwijzingen naar evolutie uit natuurdocumentaires. “Een documentaire is altijd subjectief, ook al is er niet extra geknipt”, reageert Venderbos. “Ik vind dat de kijker zelf een mening moet vormen. Ieder programma dat niet live is, wordt gemanipuleerd: bewerkt en ingekort in de montage. Dat de programmamaker in kwestie vond dat het op deze manier het beste bij zijn waarheid paste, vind ik prima. Al had ik zelf die keuze niet gemaakt”.

“Censuur is nooit goed”, vult Boomsma aan. “Daar moet je altijd tegen vechten. Ik denk dat de huidige directie het zou oplossen door er een discussieprogramma aan te koppelen, na de uitzending. Het onderwerp belichten vanuit diverse hoeken: oerknal, *intelligent design* en het letterlijke scheppingsverhaal”.

“Natuurlijk is de achterban verdeeld over de vernieuwing”

“Arie en Manuel zijn presentatoren die instaan voor een nieuwe generatie EO’ers”, zegt EO-directeur Arjan Lock. “Ik ben zelf als eindertiger van een generatie christenen die erg bezig was met twijfels en vragen stellen. Ik leer veel van hen.

Andries Knevel is weer van een andere tijd. Zijn generatie. Zijn generatie groeide op in de jaren zeventig en tachtig, toen standpunten heel belangrijk waren. Vanaf de jaren negentig is dat minder geworden”.

Dat de eigen achterban daarover verdeeld is, bevreedt Arjan Lock niet. “Die is enorm divers. Van PKN tot evangelisch en van baptist tot rooms-katholiek. Het onderzoek dat we onder onze achterban hebben laten uitvoeren, is wel degelijk representatief. Maar ik haal er juist uit dat er bij de EO ruimte is voor verscheidenheid”.

De identiteit van de omroep is nog steeds dezelfde als die van het begin, benadrukt Lock. Alleen de vorm is veranderd. “Het geloof in Jezus is voor ons niet vervangbaar door een ander geloof. Maar we willen anderen niet meer iets opleggen. Ik kan mij in essentie vinden in wat Manuel schreef op zijn website over Jezus en de gay parade”.

“Religie is *hot*”, weet Manuel Venderbos. Hij blikt vluchtig op zijn blackberry (zijn vrouw kan ieder moment bevallen). “Jongeren dragen geen calvinistisch juk”, gaat hij verder. “Ze hebben zich niet vrij hoeven maken. Mijn ouders waren een soort christelijke hippies, die zich aan het gereformeerde keurslijf hebben ontworsteld. Ze hebben mij geleerd dat God liefde is en dat ik die liefde moet uitdragen. Maar ze waren niet van de regeltjes”.

“Misschien komt de terugkeer van religie ook door de welvaart”, denkt de presentator van ‘Jong’.
“Je koopt weer een nieuwe auto, gaat vier keer per jaar met vakantie en gaat wellicht toch denken: zou er iets meer zijn? Ook de media lijken milder ten aanzien van geloof. Afgelopen weekeinde zag ik Junkie XL in ‘zomergasten’ een verhaal vertellen over spiritualiteit en hoe hij als zevenjarig jongetje naar de kerk ging. De interviewer reageerde met: oh, wat interessant. Jaren geleden zou de VPRO dit veel cynischer benaderd hebben”.
